

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, ПРОФКОМУ
ТА РЕКТОРАТУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ імені О. М. ГОРЬКОГО

№ 4 (247)
ВІВТОРОК
18
ЛЮТОГО
1964 року

Ціна 1 коп.

«Центральний Комітет нашої партії на грудневому Пленумі розробив програму прискореного розвитку хімічної промисловості. Нинішній Пленум намічає великі заходи по дальшому піднесенню сільського господарства, переведенню його на вищий ступінь на основі інтенсифікації сільськогосподарського виробництва, спираючись при цьому на хімізацію, електрифікацію і комплексну механізацію. Ми впевнені, що всі члени партії, всі комсомольські, профспілкові організації, весь наш народ сприймуть рішення цих пленумів ЦК як бойову програму в боротьбі за створення матеріально-технічної бази комунізму.

Радянські люди розуміють, що прискорений розвиток хімії та інтенсифікація сільського господарства створює можливість для успішного розв'язання завдань комуністичного будівництва, зміцнення економічної і оборонної могутності країни, для повнішого задоволення матеріальних і духовних потреб народу.

(М. С. Хрущов, із доповіді на лютневому Пленумі ЦК КПРС).

ІНСТИТУТСЬКІ НОВИНИ У ЛЕНІНГРАДЦІВ...

Велика група студентів інституту (донад 30 осіб — цілників та комсомольський і профспілковий актив) повернулася з м. Ленінграда, куди вони виїжджали в час зимових канікул.

У Ленінградському педінституті відбувся вечір дружби між студентами семи педагогічних вузів СРСР: Києва, Москви, Брєвєна, Мінська, Волгограда, Вінниці, Ленінграда. Вечір закінчився концертом-конкурсом художньої самодіяльності, на якому студенти нашого інституту завоювали 2 місце. Студенти відвідали історичні місця Ленінграда. Наприкінці вони вручили студентам інституту імені Герцена цінні подарунки.

Ця ж група побувала і в Москві, де відвідала Мавзолей В. І. Леніна, панораму Бородинської битви, Третьяковську галерею.

Під час канікул комітет комсомолу та профком інституту приймали в Києві студентські делегації з міст Ленінграда, Калініна, Куйбишева. Для них були організовані екскурсії по місту, вечори відпочинку в молодіжному кафе «Мрія», вручено пам'ятні подарунки.

ПРОТЕСТУЄМО!

Студенти нашої країни, як і весь радянський народ гнівно протестують проти втручання американських імперіалістів у внутрішнє життя в'єтнамського народу. Американська вояччина розв'язала і веде там ось уже кілька років несправедливу війну проти патріотів Південного В'єтнаму, підтримуючи найреакційніші режими в цій країні.

Студенти нашого інституту теж направили протест проти незаконних дій американських загарбників. Протест адресовано до Виконкому Міжнародної спілки студентів, який зараз знаходиться у Будапешті.

ІНЖЕНЕРИ-ВЧИТЕЛІ

Закінчується навчання з черговою групою (23 особи) на курсах підготовки керівників виробничого навчання з числа кращих інженерів-виробничників. Курси працюють в інституті вже три роки. За цей час випущено близько 100 вчителів, які зараз успішно працюють завучами шкіл по виробничому навчанню.

За 6 місяців навчання слухачі одержують кваліфікацію слюсаря I—II розряду, токаря I—III розряду, кінодемонстратора вузькошліткових апаратів та шофера-аматора.

Заняття на курсах ведуть, крім викладачів педінституту, висококваліфіковані спеціалісти з технологічного інституту легкої промис-

ловості (електротехніка, автоматизація та механізація виробничих процесів), інституту народного господарства (нове в обробці металів), ордена Леніна політехнічного інституту (нові матеріали в техніці та машинобудуванні).

Для слухачів регулярно організуються виробничі екскурсії на великі підприємства і в науково-дослідні заклади міста — «Ленінська кузня», Дарницький вагоноремонтний завод, інститут електрозварювання ім. Є. О. Патона, лабораторії КПІ, технологічного інституту легкої промисловості тощо, де вони знайомляться з найпередовішими методами, впровадженими у виробництво.

4 лютого, напередодні інститутської наукової конференції, відбулися партійні збори на трьох факультетах, присвячені питанню наукової роботи комуністів. Доповідачі на зборах (Ф. Поліщук, Д. Ніколенко, В. Кухар) узагальнили велику роботу, проведenu комісіями факультетів по перевірці стану наукової роботи і розповіли про неї комуністам.

Видано значну кількість наукової продукції (книжки, посібники, підручники тощо), працівниками інституту за минулий рік захищено кілька кандидатських і докторських дисертацій. Окремі кафедри працюють над

комплексними темами, виконують завдання Міністерства освіти УРСР по створенню підручників з програмування, робота над якими повинна бути завершена до 1 травня цього року. Проте комуністи у своїх виступах відзначили разом з тим і ряд недоліків у науковій роботі. У нашому інституті ще недостатня увага приділяється розвитку педагогічної науки: мало комплексних тем, на кафедрах працює значна частина недипломованих працівників, з яких окрема частина довгий час ніяк не збереться написати і захистити свої дисертації. Не все зроблено і в справі підготовки док-

торів наук. Дуже мало наших тем, важливих у республіканському масштабі. Про це свідчить той факт, що координаційна комісія з гуманітарних наук, яка працює на Україні, відбрала тільки одну тему — підручник з української літератури для філологічних факультетів вузів, який готує кафедра української літератури. Не все зроблено і в справі підготовки наукових кадрів через аспірантуру; про це свідчить той факт, що за останні роки захист кандидатської дисертації одразу після закінчення терміну навчання — рідкість в інституті. Значного поліпшення вимагає наукова робота студентів.

БЛИЖЧЕ ДО ВИМОГ ЖИТТЯ

Кафедри інституту, керуючись історичними рішеннями XXII з'їзду КПРС і червеневого Пленуму ЦК КПРС (1963 р.) та Програмою партії, провели в минулому році значну роботу по наближенню тематики наукової роботи до завдань комуністичного будівництва, спрямовували свої дослідження на дальше піднесення теоретичних основ навчання. Професори і викладачі опрацювали чимало нових наукових тем, зв'язаних з формуванням у молоді комуністичної свідомості, з активізацією навчання учнів середньої школи, усуненням розриву між навчанням і вихованням.

Значна частина професорсько-викладацького складу працювала над підготовкою підручників і посібників та методичних розробок для середніх шкіл, педучилищ, педагогічних інститутів (кафедри української літератури, дошкільної педагогіки, психології, методики викладання мови та літератури і ін.). Члени кафедр елементарної математики, методики фізики, української і російської мов працюють над створенням підручників для середньої школи з програмованого навчання.

Велику наукову роботу провела кафедра української літератури в зв'язку з підготовкою до відзначення 150-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка. Зокрема, опубліковано дві монографії проф. І. І. Пільгука.

Взагалі у 1963 році викладачі інституту опублікували 147 робіт загальним обсягом в 422 друкованих аркуші.

У 1963 році захистив доктор-

ську дисертацію А. П. Медушевський, а три викладачі (Б. Миргородський, Д. Тхоржевський, Я. Деркач) — кандидатські дисертації. П'ятьом викладачам присвоєно вчене звання доцента.

Проте в науковій роботі кафедр є ще й недоліки. Не всі викладачі включилися в наукову роботу (це особливо стосується членів кафедр музики і співів); окремі товариші після закінчення аспірантури понад 5 років працюють над кандидатськими дисертаціями і досі не можуть подати свої роботи на захист (т.т. Коник, Вертипорох, Котлярова і ін.). Повільними темпами йде підготовка підручників і посібників для шкіл і вузів. З 9 аспірантів, які закінчили навчання в 1963 році, захистив дисертацію тільки один. Послабили свою роботу студентські наукові гуртки.

Ці недоліки пояснюються насамперед тим, що завідуючі кафедрами, наукові керівники аспірантів, декани факультетів недостатньо контролюють виконання наукової роботи всіма викладачами кафедр, мало цікавляться питаннями підготовки дисертацій аспірантів.

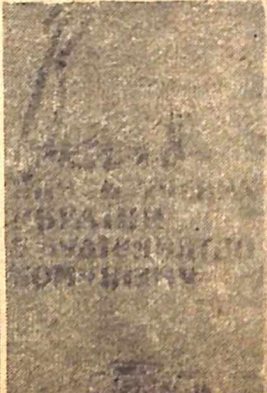
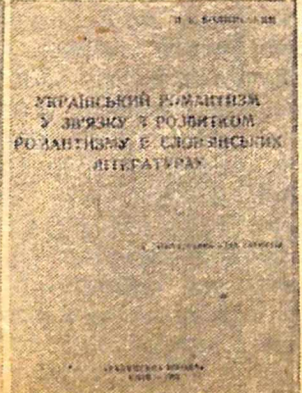
Наше завдання — у цьому році значно підняти рівень науково-дослідної роботи на всіх її ділянках.

Доп. О. ПАВЕЛКО,
проректор по науковій роботі.

Це лише невелика частина наукової продукції викладачів Інституту.

Ці та інші питання наукової роботи піднімали в своїх виступах комуністи П. Волинський, А. Медушевський, Т. Бугайко, А. Данилюк, І. Пільгук, І. Крук (мовно-літературний факультет), І. Тертичний, П. Верхов, А. Седецький, О. Павелко, М. Ярмаченко, С. Литвинов, О. Міщенко (педагогічний), В. Мітюров, М. Понирко, Л. Пивоваров, І. Шиманський, Г. Кордун, Д. Тхоржевський (фізико-математичний) і інші.

Партійні збори прийняли відповідні рішення, спрямовані на дальше піднесення наукової роботи комуністів.

Зовсім недавно закінчилася зимова екзаменаційна сесія на вечірньому факультеті. Її результати значно кращі, ніж минулого начального року, про що свідчить 91 процент успішності (на 5 процентів вище). Цьому сприяло те, що студенти відповідальніше ставилися до навчання, зменшилося число пропусків занять, викладачі систематично організовували консультації, додаткові заняття з студентами, які через хворобу та інші об'єктивні причини змушені були часто пропускати лекції, а також для тих, хто не вивчав української мови та окремих іноземних мов.

Серед студентів факультету є немало товаришів, які успішно поєднують працю на виробництві з навчанням у вузі. Такими є, наприклад, студенти С. Кукліна, Т. Градобоева, Л. Волченкова та інші, які протягом усіх років навчаються тільки на «відмінно». Немало на факультеті студентів, які навчаються без «трійок» (К. Халімонова, В. Еланська, Д. Небога, А. Ремезовська, С. Белінська, С. Карбачевська, Г. Вахрамєєва, О. Поліщук, Б. Гончаренко, Н. Стружко, Л. Хара, М. Рогова, Г. Приладишева, Г. Цюник та багато інших). Всі названі — студенти третіх—п'ятих курсів, але так само немало є сумлінні і роботязки на першому та другому курсах.

Ніде правди діти, є в нас ще і ледарі, і безвідповідальні студенти, прогульники, для яких честь факультету — поняття не зовсім зрозуміле, а державні інтереси зовсім забуті. Тим більше прикро про це знати, адже вони — люди дорослі. На обіцянки багато з них щедри, але коли до діла доходить, то зовсім інша справа. Так, ще до цього часу не розрахувалися з академзаборгованостями студен-

ти Г. Мазур, Л. Комарова, Ю. Старик-Попіль, К. Очеретяна. А таких товаришів як Е. Пайкову, О. Чумак з тієї ж причини виключено з інституту.

Ніхто не стане заперечувати, що важко поєднувати працю і навчання. І робота студента-вечірника є справді героїчною. Проте це не може бути виправданням зниження якості знань студентів. Наявність на факультеті 59 процентів задовільних оцінок говорить про те, що студентами не все зроблено, що багато з них мають поверхові знання.

Боротьба за глибокі знання повинна стати головним завданням кожного студента. Адже зовсім недостатньо знати предмет, який ти викладаєш, на «трійку». Так само не можна зрозуміти тих, які свої профілюючі дисципліни засвоїли на посередньо. Уявіть собі лікаря з такими знаннями, який робить вам операцію і не знає, як її закінчити! Вчитель же, знаючи на «задовільно» свій предмет, може зробити своїх вихованців не фізичними, а моральними каліками, що значно гірше. І ми не маємо ніякого права вручати диплом педагога тому, хто ледве встигає від сесії до сесії.

Запорукою успішного навчання є боротьба з пропусками лекційних і практичних занять, із запізненнями, з порушеннями навчальної дисципліни. Велика відповідальність у цьому покладається на старост груп, комсомольський актив. Справою честі кожного студента повинна стати вимога вчитися так, щоб якомога більше взяти від інституту знань, практичних навичок і умінь. Диплом учителя, педагога треба заслужити нелегкою працею.

О. КОРНИЧУК,
заступник декана

Дружба є. А допомога?

Минули хвилюючі дні першої екзаменаційної сесії для першокурсників. І тепер, оглядаючись на пройдене, ми, студенти-дефектологи, хочемо проаналізувати зроблене.

Треба сказати, що підготовка до сесії була старанною і напруженою. Готувались до екзаменів, здавалось би, всі. Проте багато студентів як у першій, так і в другій групах одержали по дві-три «трійки». А такі студенти, як С. Гладкий, Н. Шуман, А. Бендик, мали в екзаменаційних листах оцінки «незадовільно».

У чому ж причина? Хто в цьому винуватий? В першу чергу вина самих студентів, але в значній мірі успішність цих товаришів залежала від усіх студентів груп.

Чому, наприклад, «сильніші» студенти, як Л. Аптекар, Г. Лукашук, В. Олексєнко, С. Падул і інші, які закінчили сесію на «відмінно», піклувалися тільки про себе? Ніхто з них і не подумав допомогти своїм товаришам, хоч у зобов'язанні групи, яке вона брала, борючись за звання активних будівників комунізму, написано: «Опанував знаннями сам — допоможи товаришеві!». Саме через відсутність товариської допомоги в групах майже половина студентів мають «трійки».

Сказати, що дружби в групах немає, не можна. Вона гартувалася ще під час спільної праці на колгоспних ланах: разом збирали кукурудзу, разом виступали з концертами.

Позиція тих, хто краще вчиться, не вірна. Адже одержані в групі «трійки» — в якійсь мірі і на їх совісті.

К. ЛАКІЗА, І. ГОРБАЧ,
студенти I курсу відділу
дефектології.

Книга нашого вихованця

Кілька місяців тому вийшла з друку книга молодого дослідника, колишнього студента, а потім аспіранта нашого інституту М. Гнатюка, присвячена розглядові однієї з краших героїчних поем української дожовтневої літератури — «Гайдамаків» Т. Г. Шевченка.

До останнього часу дослідники творчості геніального Кобзаря так чи інакше торкалися цієї теми, проте книга М. Гнатюка — перша спроба ґрунтовного монографічного дослідження про «Гайдамаків». Книга складається з кількох розділів. Перший із них присвячений з'ясуванню історії написання твору, відтворенню тієї духовної атмосфери, в якій перебував поет під час своєї праці над поемою. Треба сказати, що при цьому дослідник оперує багато в чому новим і маловідомим матеріалом: про знайомство поета з працями російських і польських істориків з цього питання, про висвітлення цієї теми в слов'янських літературах тощо.

Головне місце в книзі М. Гнатюка займає ідейно-художній аналіз «Гайдамаків», в якому розглянуто новаторський характер поеми, народність, пошуки поетом нових жанрових форм. Новаторство поеми виявилось і в майстерності композиції, де всі засоби сюжетобудування підпорядковані розкриттю основної теми твору — сказові героїчної боротьби селян проти шляхти. Посилаючись на дослідження інших шевченкознавців (С. Шаховський, Е. Кирилюк і ін.), М. Гнатюк показує, що автор «Гайдамаків», як поет-лірик за складом свого таланту, вніс в епічну розповідь великий ліричний струмінь. Активна функція ліричних відступів, часто їх філософська забарвленість стануть традиційними для шевченківських поем пізніше. Дослідження усної пісенної творчості, співставлення численних фольклорних зразків з поемою дозволило автору книги переконливо показати, що в основу образів «Гайдамаків» покладено народно-пісенну традицію. Відзначаючи романтичний характер поеми, автор чимало уваги приділяє з'ясуванню поетики твору. Всебіч-

но, глибоко досліджено віршування поеми. Розвиваючи думки інших дослідників, критик на широкому текстовому матеріалі переконливо показав всю метричну розмаїтість поеми.

Певний інтерес викликає і третій розділ, де мова йде про критичні відгуки на поему та її переклади на інші мови. Автор наводить численні відгуки вітчизняної і зарубіжної преси, висловлювання критиків, письменників, вчених, які свідчать про значний громадсько-політичний та літературний резонанс поеми. На жаль, дослідник обходить питання оцінки «Гайдамаків» В. Белінським, обмежуючись лише констатацією вже відомого.

В останньому розділі книги мова йде про ту роль, яку відіграла Шевченкова поема в громадському, літературному та культурному житті України. Особливо з інтересом читаються ті місця, де йдеться про ісценізацію поеми на початку ХХ ст. та в радянській час, про звернення українських композиторів до Шевченкового твору.

Написана зі знанням справи, сповнена глибокої пошани до слова великого українського поета, книга М. Гнатюка займає своє місце в нашій радянській шевченкіані.

П. ХРОПКО, П. ОРЛИК.

ІНСТИТУТ — КИЇВСЬКІЙ ГЕС

Зараз важко все і пригадати. Почалося трохи офіційно: завдання райкому партії, попередня розмова із секретарем комсомольської організації будівництва Київської ГЕС Г. Сахаровим, спеціальне засідання комітету комсомолу. Все, так би мовити, було «погоджено» і вирішено зарані, але... Вже першого ж дня, перед виїздом, з'явилися перші клопоти. Не всі студенти прийшли до інституту — хто захворів, кому додому дуже захотілося, адже саме пора канікул. Лідри Петрівна Філіппова, викладач кафедри фізкультури і спорту, мало не розгубилася: вже пізня година, а в декого ще й лижі не в порядку. А вже через півгодини всі були «на ходу» — і студенти, і викладачі. Мороз, у вухах свистить-висвистує, розчервонілися — після нелегкої зимової екзаменаційної сесії так і хочеться швидше, аж серце мало не вискакує з грудей.

...Ось і Ірпінська дільниця будови. Її начальник Б. Таранов радо вітає прибулих. Саме обід. Він веде їх до залу і тут же розпочинається імпровізований концерт. Не будемо казати, що виконавська майстерність студентів була винятковою. Ні О. Кучер, ні В. Лісовий, ні А. Пивоварова не задумувалися над цим. Просто співали. Від душі — українські, російські

пісні, давні і сучасні. І Шевченків «Заповіт» виконали як могли. А Губчак Василь під акомпанемент Петра Гаврилюка ще й молдавських пісень співав, гумористичні оповідання розповідав.

Потім були на другій, Вишгородській дільниці, звідти переїхали на Лівобережжя в район Старосілля. То лижками, то машиною, то паромом — та скрізь захоплені, окрилені гарячим прагненням принести робітникам насолоду, відпочинок. На всіх дільницях грандіозної будови семирічки були дані одночасні сеанси гри на 15 шахових дошках майстром спорту Ю. Ніколаєвським. Кращим гравцем вручалися призи, затверджені профкомом інституту, — кубки, дипломи. І так чотири дні — творчих, трудових, насичених вигадкою, сповнених радісного завзяття. І студенти, і викладачі (Л. Філіппова, В. Яровий, М. Черкун) були з надзвичайним ентузіазмом прийняті робітниками. І коли одного разу у залі, де студенти проводили концерт на вечорі відпочинку, потухло світло, почувлися вигуки: «Продовжуйте! Не зважайте!». І концерт не зірвався.

У лижних костюмах, прості, звичайні, наші хлопці і дівчата дуже сподобалися робітникам, були оточені їх теплою увагою. Керівництво будови зробило

все, щоб створити студентам-шефам якнайкращі умови для виступів. І хоч відбувалися вони дещо в незвичайних умовах, саме це подобалося усім, адже невимушеність, буденність — запорука успіху. У Ідаїльні, клубі, гуртожитку — скрізь концерти відбувалися при наповненому приміщенні — ніде сісти було. Лижний похід студентів педагогічного інституту імені Горького, присвячений 150-річчю з дня народження Т. Г. Шевченка, був завершений вдало. І тому цілком заслуженою була подяка студентам і викладачам, винесена керівництвом будови. У відповідь на теплі слова подяки вони обіцяли ще і ще приїжджати сюди.

...І не підвели. Вже через кілька днів на комсомольську ГЕС, де саме відбувалися фінальні лижні змагання, прибули інститутські викладачі фізкультури і спорту В. Яровий, Т. Гецько, Б. Бунчук, В. Безуглий. З великим задоволенням вони виконали почесну роботу суддів, вручили переможцям нагороди, виділені профкомом інституту.

Хороший початок! Хотілося б, щоб почин студентів педагогічного інституту підхопила молодь м. Києва і зробила все, щоб допомогти будівельникам Київської ГЕС не тільки у праці, але й у відпочинку.

О. ПЕТРИК.

Пам'яті Т. Г. Шевченка

У березні в інституті буде проведено огляд художньої самодіяльності, присвячений 150-річчю з дня народження Т. Г. Шевченка. З метою відбору найкращих виконавців для участі в районному огляді відбудуться факультетські оглядові вечори: на мовно-літературному фа-

казниками: 1) Ідейно-художня цінність репертуару, різноманітність жанрів (за видами мистецтва, а також в межах кожного виду), масовість, тривалість виступу, майстерність виконання, організованість проведення огляду. 2) Участь виконавців від окремих факультетів у творчих виступах інститутських колективів буде одним із позитивних показників для визначення місця факультету в огляді. При цьому будуть враховуватись також попередні виступи учасників самодіяльності.

Для проведення огляду художньої самодіяльності партійне бюро інституту затвердило журі у складі: М. Лисенко (голова журі), О. Ткаченко, І. Пільгук, Л. Нестеровська, В. Андрієвський, О. Яковлева, А. Супруненко, О. Підгайний, П. Бойко.

культеті — 26 березня, на педагогічному — 27 березня, на фізико-математичному — 28 березня.

Тематика виступів і творчих робіт повинна відображати життя, творчість, погляди та діяльність Т. Г. Шевченка. Поряд з цим у репертуарі огляду повинні бути включені твори, які відображають нашу радянську дійсність, а також твори народної поезії, класичної спадщини, але вони не повинні займати більше половини репертуару.

Результати огляду будуть визначатись за такими по-

Редактор П. ХРОПКО.